

Lucrarea se încheie cu concluzii generale (p. 125–126), un util glosar explicativ de termeni tehnici folosiți pe parcurs (p. 127–129), izvoare și bibliografie (p. 131–136), precum și cu rezumate în limbile franceză, engleză și germană (p. 137–140).

Volumul de față își datorează existența unui program lansat în 1989 de către municipalitatea din Montbéliard, de construire a unui centru comercial cu parcare subterană în cartierul Velotte – unul dintre cele mai vechi cartiere ale orașului. Săpăturile de salvare începute în 1991, mai întâi punctual pentru a determina suprafața ocupată de vestigii arheologice, iar în anii

1993–1994 extensiv, au dus la excavarea unei suprafețe de 3000 m². Deși materialele rezultate în urma cercetării nu au nimic extraordinar, ele fiind comune, lucrarea constituie o interesantă valorificare interdisciplinară a unor săpături arheologice urbane de salvare, care s-ar putea constitui într-un model de urmat și la noi.

În final remarcăm condițiile grafice foarte bune cu ilustrația introdusă în text, ceea ce face mult mai ușor consultarea lucrării, precum și rezumatele în limbi de circulație inclusiv în limba franceză deși volumul este redactat în această limbă.

Adrian Ioniță

PARASCHIVA VICTORIA BATARIUC, *Cahle din Moldova medievală (secolele XIV–XVII)*, Muzeul Național al Bucovinei, Suceava, 1999, 314 p., 96 fig.

Volumul reprezintă teza de doctorat și totodată rodul muncii desfășurate mai bine de 20 de ani într-un domeniu al arheologiei medievale până nu demult ignorat. Lucrarea se deschide printr-un cuvânt înainte purtând titlul: *Retrospecție a universului mirific al cahlelor*, sub semnătura prof. Victor Spinei, (p. 7–9), după care urmează lista abrevierilor (p. 10–15) și introducerea (p. 16–20). Lucrarea se structurează în 8 capitole: I. *Istoricul cercetărilor* (p. 21–33); II. *Soba din cahle pe plan european și teritoriul locuit de români – cu privire specială la Moldova. Apariție și dezvoltare* (p. 34–57); III. *Ateliere specializate în producerea cahlelor. Tehnica de lucru* (p. 58–80); IV. *Tipologia și cronologia cahlelor* (p. 81–97); V. *Motive decorative pe cahle* (p. 98–133); VI. *Reconstituiri*

de sobe (p.134–143); VII. *Concluzii* (p. 144–152); VIII. *Catalogul cahlelor* (p. 153–188).

Volumul este însoțit de un indice onomastic și toponimic (p. 189–196), de o bogată ilustrație (p. 197–293), precum și de un rezumat în limba germană (p. 295–314).

Lucrarea este extrem de utilă deoarece reprezintă prima sinteză privind problematica cahlelor descoperite într-o parte a teritoriului românesc, precum și datorită bogatului material arheologic prezentat.

Condițiile grafice sunt foarte bune, iar rezumatul în limba germană o face accesibilă și specialiștilor de peste hotare.

Adrian Ioniță

ALEXANDRU MADGEARU, *Români în opera Notarului Anonim*, Cluj Napoca, 2001, 295 p., 5 fig.

Lucrarea apare ca al XXVII-lea volum din seria Bibliotheca Rerum Transsylvaniae sub egida Fundației Culturale Române, Centrul de Studii Transilvane.

Autorul, care a anticipat acest volum cu o serie de studii referitoare la problematica respectivă, și-a structurat lucrarea în trei mari părți fiecare cu mai multe subcapitole. După introducerea (p. 9–16) urmează partea I. *Izvorul*, care cuprinde: cap. 1 *Cine a fost Notarul*

Anonim? (p. 19–25); cap. 2 *Credibilitatea operei Notarului Anonim* (p. 26–50).

Partea a II-a „*Blacii din Pannonia*” cuprinde capitolele: 1. *Analiza textului* (p. 53–72); 2. *Populația romanică din Panonia în secolele V–X* (p. 73–104); 3. *Români din Panonia* (p. 105–114).

Partea a III-a este structurată în: 1. *Credibilitatea relatării despre cucerirea Transilvaniei* (p. 117–149); 2. *Mărturiile arheologice ale primei pătrunderi maghiare în Transilvania*